

דף צז.

עין משפט א.

אה"ע סימן צג סעיף ל

לז. מוכרים למזונות¹ בפעם אחת על ו' חדשים והלוקח שומר הכסף אצלו ונותן לה כל פעם לל' יום. וי"א דבזמן הזה דניזונית ממטלטלין, יש למכור² רק חפץ אחד.

עין משפט ב.

אה"ע סימן צג סעיף כט

לו. אלמנה שמכרה³ האחריות על היתומים, ומ"מ היא לא יכולה לטרוף לכתובתה מהלקוחות שמכרה להם.

אה"ע סימן קג סעיף ב

ג. מ'אחריות המכר על היתומים בין אם מכרה היא או שמכרו ב"ד, ולכן אם מכרו הבי"ד בטעות, כגון שהתברר שמחלה להם בסתר, אינם⁴ יכולים לטרוף מלקוחות.

ח"מ סימן קט סעיף ד

ה. ח. אפטרופוס או ב"ד שלוו לצורך היתומים, מוכרים שלא בהכרזה⁵

י. והטעם שלא לגרום טירחה לבי"ד למכור כל ל' יום. ח"מ.

כ. הטור מבעל העיטור.

ל. היינו אם טרפו את זה בע"ח אחרים.

מ. כלומר אם בא בע"ח שהוא מוקדם מכתובה וטורף מהלוקח, חוזר הלוקח על היתומים, ובטור כתב שעצה טובה לאלמנה שתאמר שמוכרת לכתובה, שלא יאמרו שמוכרת למזונות ורעבתנית היא, ומ"מ אם אינה חוששת לזה, טוב שתשוק ותאמר אח"כ למזונות מכרתי, ותוכל לטרוף מלקוחות לכתובתה, ח"מ.

נ. מתשובת הרא"ש, ומרב יוסף בכתובות צ"ז ע"א, ונראה דמיירי שהיתומים ידעו מהמחילה ורצו להערים על הלקוחות כי סברו שהאחריות על האלמנה המוכרת להם, ולכן כתב הרא"ש דכיון שעשו מרמה לא תעשינה ידיהם תושיה, אבל אם היתומים לא ידעו מהמחילה, לא הפסידו והכל חוזר, כ"כ הח"מ.

ס. הרא"ש בכתובות פ"א סי' כ"ד. וכן כתב הר"ן והרמב"ן שם בדף ק' ע"ב. וכאן שהבעל דבר רוצה לפרוע לעצמו, אם היתומים אינם רוצים לפרוע מדעתם

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

ופורעים.

וכן במכרו בי"ד וטרפו מהלוקח, שהאחריות על היתומים, גובה הלוקח
ע' שלא בהכרזה.

עין משפט ג. אה"ע סימן צג סעיף כט
עיי' לעיל עין משפט ב

עין משפט ד. חו"מ סימן רז סעיף ג

ג. מי שמכר שדהו או חצירו ופירש בשעת המכירה פ שהוא מוכר כדי
לילך למקום פלוני או מפני הגשם שלא ירד, ומוכר כדי לקנות
חיטים הרי זה כמוכר על תנאי ז, וע"כ אם ירד הגשם אחר שמכר או
הגיעו החיטים והוזלו או נמנע ק ללכת לאותה ארץ הרי זה מחזיר הדמים
ותחזור הקרקע.

הגה: ודוקא במוכר קרקעותיו ר אבל במוכר מטלטלין לא מהני גילוי דעתו

לאפורטופוס או לבי"ד שמכרו, תלוי במחלוקת שבסי' ק"ג סעיף א'. כ"כ הש"ך בס"ק ד'.
ע. ופשוט דהיינו מנכסי המוריש ולא מנכסיהם של היתומים דהאחריות עליהם רק מאותם
נכסים שהוריש להם אביהם.

פ. ודוקא אמר בשעת המכירה ולא מספיק שהדבר מפורסם או אמר למתווך. כ"כ בפעמוני
זהב אך סיים דמ"מ שעת המכר הוא גם שעת התיווך שאמר לו המתווך דעל הדברים
הראשונים סמכו ואם הלוקח יודה יחזיר הקרקע ואם יכפור ישבע, כמ"ש מרן בסי' רכ"ג, ועיי'ן
בחתם סופר סי' ע' וסי' ק"ב.

צ. רמב"ם שם הלכה ח', וע"מ ללכת למקום אחר מפורש בקידושין נ' ע"א ודבר הגשם
בכתובות צ"ז ע"א. וכתב הב"י דכל כה"ג אסור ללוקח לאכול פירות עד שידע שנתקיים
מקחו. סמ"ע ס"ק ח'. והטעם דכיון שגילה דעתו שמפני כך מכר, אומדן דעתו הוא שאם לא
יהיה אותו הדבר לא מכר. סמ"ע ס"ק ז'.

ק. נמנע, היינו מחמת גזלנים או מחמת מחלה וכיוצא בו. ואם נתקיים המקח, הפירות הן
ללוקח למפרע.

וכתב בבאורי' ס"ק ג' דה"ה אם אחד קנה קרקע במקום מסויים ופירש בשעת הקניה מכיון
שרוצה לקבוע דירתו באותו מקום הוא שקונה, ואח"כ לא נסתייע לו לדור באותו מקום המקח
בטל, כיון שאינו יכול להוליך הקרקע למקום אחר.

ר. טור בשם רש"י בקידושין מ"ט ע"ב, לפי שאין דרך אדם למכור קרקעותיו אם לא שדעתו
לעקור דירתו, משא"כ במטלטלין.

ובבאר היטב ס"ק ח' כתב שבלוקח אין חילוק בין קרקע למטלטלין, וכן משמע בב"י, ועיי'ן
בפ"ת ס"ק ו' מה שהאריך בזה.

וצריך שיתנה בדיני התנאים.

עין משפט ה.

אח"ע סימן קג סעיף א

א. ש' אלמנה מן האירוסין^ת אם כתב לה כתובה או מן הנישואין אפי' לא כתב לה, אמוכרת שלא בבי"ד לגבות כתובתה, ואינה צריכה הכרזה. ולא שנא אם מוכרת בבת אחת לכל הכתובה או שמוכרת לחלק ממנה, אבל^ב צריכה ג' הדיוטות בקיאים^ג בשומת קרקע, ודווקא לעיקר ותוספת דאבל לנדוניא שהוא כחוב בעלמא, בעינן בי"ד מומחין.

ב. מכרה בינה לבין עצמה שוה בשוה^ה מכרה קיים, וי"א דאינו מכר.

דף צז:

עין משפט א.

אח"ע סימן צג סעיף ב

ב. אשה שהיא ספק מגורשת ומת בעלה^ו אינה ניזונית מנכסיו, דאין מוציאין מיד היורש מספק, אבל בחיי בעלה ניזונית עד^ז שתתגרש גירושין גמורים.

ש. כתובות צ"ז ע"א. ובמציעא ל"ב ע"א.

ת. דכך הלכה דרק אם כתב לה, כמבואר בשו"ע סי' נ"ד סעיף ו'.

א. וטעם הדבר, כדי שלא תתבזה אשתו בבי"ד. ומ"מ בעי שבועה לפני שתמכור, כ"כ הח"מ.

ב. ואפי' אחד מומחה ביניהם לא בעי, כ"כ הב"ש בשם הר"ן.

ג. ולאחר תקנת הגאונים דאף במטלטלין, הא דנקט קרקע לאו דוקא דאף במטלטלין צריך ג' בקיאים בשומתם. ח"מ.

ד. מלשון המ"מ יראה דאף נצ"ב גובה, וטעם הדבר שלא תתבזה בבי"ד, ח"מ.

ה. כ"כ המגיד, דלא אמרו ג' אלא לכתחילה.

ו. כתובות ל"ז ע"ב וכרש"י שם.

ז. וכשנתגרשה לגמרי אפי' שלא גבתה כתובתה עדיין אין לה מזונות ולא כהחולקים בב"י שסוברים שיש לה מזונות כל זמן שלא גבתה כתובתה עד הפרוטה האחרונה, כ"כ הח"מ. וכן דעתו של השו"ע כדמשמע מהדיוק הנ"ל דאחרי גירושין גמורים אין לה מזונות הגם שלא גבתה כתובתה.

עין משפט ב.

אח"ע סימן קג סעיף א
עין לעיל דף צז. עין משפט ה

עין משפט ג.

אח"ע סימן צג סעיף כה

כה לג. מוכרין בלא הכרזה למזונותיה ולא בעינן שתמכור בפני ב"ד מומחין, אלא אפי"ח בג' הדיוטות נאמנים. וכן אם מכרה בינה לבין עצמה שוה בשוה מכרה קיים, ויש"ט חולקים במכרה בעצמה.

עין משפט ד.

אח"ע סימן קג סעיף ג

ג ד. גרושה וכן אלמנה שנישאה כבר, לא ימכרו לכתובתן" אלא בב"ד מומחין.

ח. ואפי' שאין ביניהם אחד מומחה. ח"מ.

ט. מר"ח. ולדעתו אף שמכרה בפני עדים לא מהני, עד שיהיו ג' אנשים נאמנים, כ"כ הח"מ.

י. דגרושה לא איכפת לו שתתבזה בבי"ד, וכן אלמנה שכבר נישאת בטל טעם חינא שכבר נישאת, כ"כ הר"ח והביאו הטור. ובכה"ג צריכה לפחות אחד ביניהם שגמיר וסביר, כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com